

Warszawa, dnia 13.09.2017 r.

**Szanowny Pan
prof. dr hab. inż. Jan Szmidt
Przewodniczący KRASP**

Szanowny Panie Przewodniczący,

Komisja ds. Organizacyjnych i Legislacyjnych w załączeniu
pozwala sobie przesłać stanowisko Komisji ws. założeń do projektu
ustawy prawo o szkolnictwie wyższym przedstawione w dniu 7 września
br.

Łączę wyrazy szacunku

Przewodniczący Komisji ds. Organizacyjnych i Legislacyjnych

dr hab. Marcin Pałys, prof. UW

KRASP

www.krasp.org.pl
Komisja
ds. Organizacyjnych
i Legislacyjnych
w kadencji 2016-2020

Przewodniczący:

dr hab. Marcin Pałys, prof. UW
Rektor Uniwersytetu Warszawskiego
Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 Warszawa
tel: 22 55 20 355
fax: 22 55 24 000
e-mail: koi@adm.uw.edu.pl

Wiceprzewodniczący:

dr hab. Robert Ciborowski, prof. UWB
Rektor Uniwersytetu w Białymstoku

Członkowie:

prof. dr hab. Andrzej Eliaz
Rektor SWPS Uniwersytetu
Humanistycznospołecznego w Warszawie w
latach 1996-2016

dr hab. Jerzy Gwizdała, prof. UG
Rektor Uniwersytetu Gdańskiego

prof. dr hab. Piotr Jurek
Rektor Państwowej Wyższej Szkoły
Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w
Wałbrzychu
Przedstawiciel KReSZP

prof. dr hab. inż. Jan Kazior
Rektor Politechniki Krakowskiej
im. T. Kościuszki

prof. dr hab. Jerzy Małec
Rektor Krakowskiej Akademii
im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego

prof. dr hab. Tomasz Mieczka
Rektor Akademii Muzycznej im. Karola
Szymanowskiego w Katowicach w latach
2008-2016

prof. dr hab. n. med Leszek Pączek
Rektor Warszawskiego Uniwersytetu
Medycznego w latach 2005-2008

prof. dr hab. Alicja Przyłuska-Fiszler
Rektor Akademii Wychowania Fizycznego
im. J. Piłsudskiego w Warszawie
w latach 2008-2012

prof. dr hab. Tomasz Szapiro
Rektor Szkoły Główniej Handlowej
w Warszawie w latach 2012-2016

prof. dr hab. inż. Tadeusz Trziszka
Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego
we Wrocławiu

prof. dr hab. inż. Jerzy Woźnicki
Rektor Politechniki Warszawskiej w latach
1996-2002

prof. dr hab. Maciej Żukowski
Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego w
Poznaniu

Sekretarz KOiL:

dr Adam Niewiadomski

Doradcy prawni KOiL:

prof. Włodzimierz Nykiel
Rektor Uniwersytetu Łódzkiego

dr Tomasz Jędrzejewski
Uniwersytet Mikołaja Kopernika
w Toruniu

Zgodnie z deklaracjami ministra nauki i szkolnictwa wyższego regulacje w nowej ustawie odnoszące się do ustroju szkół wyższych są podporządkowane następującym celom:

1. wzmocnienie równocześnie autonomii i odpowiedzialności uczelni,
2. regulacje ustawowe ustalają tylko najistotniejsze aspekty działalności uczelni. Wszystkie pozostałe aspekty są regulowane wewnętrznie przez uczelnie, przede wszystkim w statucie,
3. w celu usprawnienia zarządzania uczelnią pozycja rektora wymaga wzmocnienia.

Najważniejsze rozstrzygnięcia w projekcie ustawy powinny być oceniane pod kątem rzeczywistej realizacji tych celów. Dla zachowania spójności projektu z deklaracjami niezbędna jest eliminacja wszystkich przepisów, które nie są zgodne z powyższymi trzema punktami.

Komisja Organizacji i Legislacji KRASP dostrzega następujące niekonsekwencje i niespójności w przedstawionym dokumencie pn. *"Zestawienie najważniejszych rozstrzygnięć w projekcie ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce"*, rozesłanym w dniu 7 września 2017 r.:

- A. **skład i liczebność rady uczelni** – wszyscy członkowie rady powinni być powoływani i odwoływani przez senat spośród osób o odpowiednich kompetencjach, które mają obowiązek dbać o interes całej uczelni. Niedopuszczalne jest, by członkowie rady byli reprezentantami zewnętrznych ciał i mieli za zadanie dbać o interes tych ciał (**naruszenie celu 1**). Nie mogą być też reprezentantami żadnej grupy wewnętrznej, ponieważ taką reprezentację zapewnia senat uczelni. Powyższych warunków nie spełniają następujące projektowane zapisy:

- a. **ustalenie liczebności rady na 7 albo 9 osób (naruszenie celów 1 i 2, dodatkowo manipulowanie liczebnością rady w celu osiągnięcia nieujawnianych celów)**
- b. **włączenie do składu rady z urzędu przewodniczącego zarządu samorządu studentów**, który (i) nie jest powoływany przez senat ani nie może być odwołany w sytuacji niewłaściwego wypełniania obowiązków członka rady, (ii) ma obowiązek reprezentować interes studentów, a nie interes ogólnouczelniany, o czym świadczy to, że za nieodpowiednie reprezentowanie interesów studentów może być przez nich odwołany, co skutkuje odwołaniem z rady uczelni (**naruszenie celów 1 i 2**)

- B. **przypisanie radzie uczelni kompetencji uchwalania statutu**. Ponieważ zasady i tryb powoływania członków rady zapisane są w statucie, daje to

radzie niczym nieograniczoną możliwość ustalania swojego składu i trybu wyboru poprzez uchwalenie odpowiednich zapisów w statucie (**naruszenie celu 1 – wzrostu odpowiedzialności, oraz celu 3**). Także zapis o tym, że rada może mieć inne zadania określone w statucie jest niewłaściwy w sytuacji, gdy sama uchwała statut.

- C. **przypisanie radzie kompetencji nadzoru:** ponieważ rada nie powołuje i nie odwołuje rektora, kompetencje nadzoru muszą oznaczać zdolność do ingerencji w wybrane obszary zarządzania uczelnią. **Jest to niezgodne z celem 3** oraz generalnymi zasadami zarządzania. Rada powinna mieć obowiązek opracowania strategii oraz opiniowania sprawozdania rektora przed przyjęciem sprawozdania przez senat.
- D. **pozbawienie rektora prawa do przewodniczenia senatowi.** Kompetencje senatu np. w dziedzinie ustalania regulaminu oraz programów studiów wkraczają w obszar zarządzania kształceniem, które jest strategicznym i fundamentalnym celem działania uczelni. Faktyczne pozbawienie rektora prawa do zabierania głosu w sprawach zasad kształcenia drastycznie osłabia zdolność do zarządzania uczelnią i jest całkowicie **sprzeczne z celem 3**, dodatkowo stanowi przejaw nadregulacji **sprzecznej z deklarowanym celem 2**. Wprowadza niespójność pomiędzy działaniami rady (uchwalanie strategii, w tym strategii kształcenia) a senatem (podejmowanie decyzji dotyczących kształcenia). Wprowadza także element rywalizacji pomiędzy senatem arektorem. Wskazanie przez rektora osoby do przewodniczenia senatowi jest sztuczną i nieznajdującą uzasadnienia konstrukcją. Sugestia, że miałyby być to osoba odpowiadająca za politykę naukową uczelni jest chybiona, gdyż w tym obszarze projekt nie przypisuje senatowi żadnych istotnych zadań ani kompetencji.
- E. **niespójność we wzajemnych relacjach organów uczelni.** Niejasna jest kwestia strategii: strategię przygotowuje rektor, uchwała rada (ale nie nadzoruje jej realizacji), realizuje rektor, ocenia realizację i wydaje rekomendacje senat. Kompetencje rady i senatu są splątane i niekonsekwentnie rozdzielone, co jest **sprzeczne z celem 3**. Poprawne zaprogramowanie tych relacji jest warunkiem prawidłowego funkcjonowania uczelni.